

Datum

2026-05-13

Mottagareregistrator@mcf.se**Era diariernr:** MCF 2026-04554

MCF 2026-06325

Remissvar Förslag till föreskrifter och allmänna råd om säkerhetsåtgärder och utbildning respektive säkerhetsrevision och säkerhetsscanning

Tåg företagen är bransch- och arbetsgivarorganisationen med cirka 100 medlemmar som har närmare 19 000 medarbetare. Bland medlemmarna finns de flesta av Sveriges aktiva tågoperatörer och ett flertal järnvägsinfrastrukturföretag.

Inledning

Tåg företagen välkomnar att myndigheten valt att genomföra en ny remissomgång. Samtidigt konstaterar vi att flera synpunkter som framfördes vid tidigare remiss i begränsad utsträckning har beaktats i det reviderade förslaget. Mot bakgrund av föreskrifternas omfattning, komplexitet och potentiellt långtgående konsekvenser för järnvägsföretag finns fortsatt behov av förtydliganden, justeringar och en mer proportionerlig tillämpning.

Tåg företagen lämnar i det följande övergripande synpunkter.

Övergripande synpunkter

1. Ikraftträdande och möjligheten till praktisk implementering

Tåg företagen bedömer att det inte är möjligt för verksamhetsutövare att fullt ut implementera föreskrifterna till föreslaget ikraftträdandedatum den 1 oktober 2026, oavsett verksamheternas mognadsgrad.

Föreskrifterna medför behov av omfattande organisatoriska, tekniska och avtalsmässiga åtgärder. Många av dessa kan inte påbörjas förrän föreskrifterna fått sin slutliga utformning. Det gäller exempelvis:

- krav som påverkar befintliga leverantörsavtal,
- behov av omförhandling av kontrakt,
- samt eventuella krav som i praktiken kan föranleda nya upphandlingar.

Tåg företagen anser därför att ikraftträdandet bör senareläggas med flera månader för att möjliggöra rättssäker, effektiv och ändamålsenlig efterlevnad.

2. Avtalsrelationer och retroaktiv påverkan

Det behöver tydligare framgå under vilka kriterier en verksamhetsutövare anses skyldig att komplettera eller omförhandla avtal som ingåtts före föreskrifternas ikraftträdande.

Utan sådana kriterier riskerar föreskrifterna att:

- skapa rättsosäkerhet,
- leda till olika tolkningar mellan tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare,
- samt innebära indirekt retroaktiv reglering.

Tåg företagen efterfrågar därför tydliga gränsdragningar direkt i föreskriftstexten.

3. Krav på certifierade produkter och tjänster

Av förarbetena till cybersäkerhetslagen (prop. 2025/26:28) framgår att vare sig utredningen eller regeringen ansett att det bör införas generella krav på användning av certifierade system och tjänster. Mot denna bakgrund ifrågasätter Tåg företagen att föreskrifterna ändå öppnar för sådana krav.

Det bör särskilt beaktas att:

- utbudet av cybersäkerhetscertifierade produkter i dag är begränsat och nischat,
- certifieringar i praktiken saknas för flera centrala tjänster, såsom molntjänster, SaaS-lösningar och managed security services.

Tåg företagen anser att kravet bör utgå. Om det ändå kvarstår behöver det tydligt framgå i vilka specifika situationer certifierade lösningar kan krävas.

4. Proportionerliga och moderna säkerhetskrav

Vissa föreslagna detaljkrav riskerar att motverka sitt syfte genom ökad komplexitet snarare än ökad säkerhet. Ett exempel är krav på många separata konton för olika arbetsuppgifter, vilket kan:

- försvåra administration,
- öka risken för felaktiga behörigheter,
- samt försvåra effektiv uppföljning.

Tåg företagen vill i stället betona vikten av:

- riskbaserade angreppssätt,
- just-in-time-åtkomst,
- samt tydlig loggning och uppföljning.

Föreskrifterna bör ge större utrymme för sådana lösningar.

5. Ansvar i miljöer som ägs eller förvaltas av tredje part

Många järnvägsföretag bedriver sin IT- och OT-verksamhet i lokaler och miljöer som ägs eller förvaltas av andra aktörer. Det är därför viktigt att kraven formuleras på ett sätt som speglar detta ansvarsförhållande.

Tåg företagen anser att formuleringar konsekvent bör utgå från att:

”verksamhetsutövaren ska säkerställa att ...”

Detta ger utrymme för rimliga avtalslösningar och speglar faktiska förutsättningar.

Synpunkter på föreskrifter om säkerhetsrevision och säkerhetsscanning

Tågföretagen har inga invändningar mot förslaget till föreskrifter om säkerhetsrevision och säkerhetsscanning (MCF 2026-06325).

Avslutning

Tågföretagen delar myndighetens ambition att stärka samhällets cybersäkerhet. För att föreskrifterna ska få avsedd effekt inom järnvägssektorn krävs dock:

- tydligare krav,
- större hänsyn till befintliga avtal och marknadsförutsättningar,
- samt realistiska tidsramar för implementering.

För Tågföretagen 12 maj 2026,

Lina Lagerroth
Senior Näringspolitisk expert